

Barn & utbildning
KRISTIANSTADS KOMMUN

Riktlinjer för mottagande av nyanlända elever i grundskola

Denna plan avser elever i skolor med Kristianstads kommun som huvudman.
Beslutad av Barn- och utbildningsnämnden 2012 - 04 - 03.

Innehållsförteckning	
Bakgrund	3
Mål	3
Mottagande	3
Information	3
Skolans rutiner	3
Förberedelseklass	4
Syfte	4
Inrättande av förberedelseklass	4
Rutiner vid inskrivning	4
Organisation	4
Inslussning i vanlig klass	5
Lärare och rektor	5
Timplan	6
Modersmålsundervisning	6
Studiehandledning	7
Samarbete	7
Kompetensutveckling	7
Uppföljning och utvärdering	7

Bakgrund

Enligt de Allmänna råden för utbildning av nyanlända elever bör kommunen ha riktlinjer för mottagande av nyanlända elever.

Skolverkets definition av nyanlända elever:

"Elever som inte har svenska som modersmål och inte heller behärskar det svenska språket och som anländer nära skolstarten eller under sin skoltid i grundskola, gymnasieskola eller motsvarande skolform".

I princip gäller samma bestämmelser för nyanlända elever som för alla andra elever i skolan, några undantag finns gällande asylsökande.

Mål

Vi ska i skolan skapa en lugn och trygg miljö för alla barn/elever. För de barn som lämnat sina hemländer och sin välkända miljö är det särskilt viktigt med en trygg och stabil skolgång.

Varje nyanländ elev skall så snabbt som möjligt delta i reguljär undervisning genom ett anpassat stöd och individuell planering som utgår ifrån elevens resurser och behov.

Mottagande

I Kristianstads kommuns Barn- och utbildningsförvaltning finns en mottagningsenhet som benämns Slussen. I Slussen får nyanlända flykting- och invandrarfamiljer den inledande delen av sin introduktion i samhälle och skola. I Slussen sker också en pedagogisk och en social kartläggning av eleverna, utifrån tidigare skolgång och livssituation. Under den period barnen/eleverna deltar i Slussen klargörs i vilken skola fortsatt skolgång skall ske.

Information

De nyanlända familjerna får information och hänvisning till Slussen av Arbetsförmedlingen, Migrationsverket och Barn- och utbildningsförvaltningen. Information om Slussen finns också att hämta på Kristianstads kommuns hemsida.

Skolans rutiner

En plan ska finns utarbetad för introduktion på skolnivå.

Syftet med skolinstruktionen är att få ett likvärdigt överlämnande från Slussen till mottagande skola. Vid överlämningen ska föräldrar och barn ges möjlighet att berätta om sina tankar och förväntningar och en redovisning från kartläggning av eleven görs. Detta underlag utgör ett bra stöd vid klassplacering och för fortsatt planering av elevens undervisning.

Förberedelseklass

Begreppet förberedelseklass finns inte i lagtext eller förordning.

Enligt allmänna råden är definitionen:

Grupp eller klass där nyanlända elever i grundskolan får introduktion och grundläggande svenskundervisning.

Syfte

Syftet med förberedelseklass är att eleven ska få grundläggande kunskaper i svenska, men även få möjlighet att utveckla sina kunskaper i övriga ämnen. I förberedelseklassen får eleven möjlighet till en mjuk start i en relativt liten grupp, vilket kan bli en god grund till den fortsatta skolgången.

Inrättande av förberedelseklass

Förberedelseklasser finns på alla fyra skolområdena.

Plats i förberedelseklass ska i första hand erbjudas till nyanlända elever. Samordning vid placering kommer att ske via Slussen. Vid behov av ytterligare förberedelseklasser tas beslut av skolcheferna i samråd med ekonomichefen.

Rutiner vid inskrivning

När en ny elev med annat modersmål än svenska flyttar till kommunen kommer barnet/eleven tillsammans med sin familj först att delta i Slussens verksamhet under ett antal veckor. Där kartläggs bland annat elevens kunskaper och tidigare erfarenheter. Skolplacering planeras och första mötet med blivande lärare och rektor sker också inom Slussen. Klassplacering görs på blivande skola utifrån den årskursplacering medarbetarna i Slussen bedömt som lämplig. Eleven placeras därefter i förberedelseklass. När eleven börjar på sin nya skola gäller skolans och klassens introduktionsplan.

Organisation

En förberedelseklass är en mycket heterogen grupp och antalet elever i gruppen avgörs av elevernas mognad och utveckling. En viktig aspekt är dock att elevantalet begränsas så att eleverna får ta del av det stöd de initialt är i behov av. Hur arbetet i förberedelseklass bedrivs varierar beroende på elevgruppens sammansättning, lokalernas utformning, läromedel etc.

Eleverna i förberedelseklass ska få kunskaper i svenska så att de kan förstå och bli förstådda i olika sammanhang. Målsättningen är också att ge grundkunskaper i olika skolämnen så att grundskolekompetens uppnås på sikt. Individuella utvecklingsplaner ska göras för varje elev. Det är varje skolas ansvar att eleverna i klassen integreras med skolans övriga elever.

Inslussning i vanlig klass

Tiden i förberedelseklass varierar från elev till elev. Utsträckning i tid beror bland annat på hur lång tid eleven har varit i Sverige, tidigare skolgång, ålder, och inlärningstakt.

En plan för hur eleverna övergår till vanlig klass ska finnas på varje skola som har en förberedelseklass.

Eleverna ska även efter det att de lämnat förberedelseklassen ha fortsatt undervisning i svenska som andraspråk. Det är för den enskilda eleven en fördel om denna undervisning är integrerad med övrig svenskundervisning.

Lärare och rektor

Rektor ansvarar för att kvalitén i förberedelseklassen är god samt att erforderliga beslut fattas.

De beslut som rektor har att fatta är

1.	Särskild undervisningsgrupp	Skollagen	3 kap. 11§
2.	Anpassad studiegång	Skollagen	3 kap. 12§
3.	Svenska som andra språk	Skolförordningen	5 kap. 14-15§§
4.	Studiehandledning	Skolförordningen	5 kap. 4§
5.	Modersmålsundervisning	Skolförordningen	5 kap. 7-13§§
		Skollagen	10 kap. 4, 7§§

Lärarna som undervisar i förberedelseklass ska ha behörighet och legitimation för den undervisning de bedriver och god erfarenhet av att undervisa i SvA. Det är viktigt att lärarresurserna i förberedelseklass inte fördelas på många olika lärare.

De lärare som ansvarar för förberedelseklassen bör ingå i ett arbetslag på skolan för att inte hamna i en isolerad ställning utanför övrig verksamhet på skolan.

För ett utbyte av erfarenheter och idéer är det betydelsefullt att det finns ett nätverk mellan de lärare som undervisar i förberedelseklass.

All personal på skolan ska ha kunskap om olika kulturer och värna om ett gott bemötande till alla människor.

Modersmåls lärare är en viktig resurs i klassen eftersom de fungerar som en länk mellan skolan och hemmet, speciellt under den första tiden. Ett bra och aktivt samarbete mellan läraren i förberedelseklassen och modersmåls läraren är av största vikt.

Det är en stor fördel om skolan kan anställa tvåspråkig personal.

Timplan

Skolans timplan gäller för samtliga nyanlända elever. Anpassad studiegång kan bli aktuell om elevernas arbetsbelastning blir ett hinder för effektiv inläring.

Modersmålsundervisning

Skollagen 10 kap.

§ 7

En elev som har en vårdnadshavare med ett annat språk än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om

1. Språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet, och
2. Eleven har grundläggande kunskaper i språket.

Modersmålsundervisning i ett nationellt minoritetsspråk ska erbjudas även om språket inte är det dagliga umgängesspråket hemma.

Skolförordningen 5 kap.

§ 8

Modersmålundervisning kan anordnas

1. som språkval
2. som elevens val
3. inom ramen för skolan val eller
4. utanför den garanterade undervisningstiden

En förutsättning för att modersmålsundervisning ska anordnas är också att det finns en behörig/lämplig lärare samt att det finns fem elever i kommunen som önskar undervisning i ett visst språk. Regeln om fem elever gäller inte minoritetsspråken.

Ansökan om modersmålsundervisning görs av föräldrarna när barnen börjar förskola, grundskola eller gymnasieskola. Blanketter finns på respektive förskola och skola och på Kristianstads kommuns hemsida. Blanketten skickas till Slättängsskolan där den registreras. Erbjudande om att delta i undervisning skickas till föräldrarna, likaså information om undervisning inte kan erbjudas. Om undervisning inte kan erbjudas sätts eleven upp i kö.

Planering av grupper på olika skolor sker av enhetschef för modersmålsundervisningen och schemaläggning sker tillsammans med skolornas rektorer. Målsättningen är att modersmålslärarna arbetar på så få skolor/skolområden som möjligt. Det är viktigt att modersmålslärarna planerar tillsammans med skolans övriga medarbetare så att god kvalitet uppnås för alla elever.

Studiehandledning

Skolförordningen 5 kap.

§ 4

En elev skall få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Studiehandledningen syftar till att stödja undervisningen i olika ämnen och till att stimulera utveckling av språket. Det är rektor på skolan som beslutar om studiehandledning till en elev.

Detta sker i samarbete med enhetschef för modersmålsundervisningen, som tillhandahåller lärarresursen. Studiehandledning är också viktig under elevens första tid i vanlig klass. Om studiehandledning behövs under en längre tid i vanlig klass kan det samordnas med modersmålsenheten men bekostas av skolan.

Målsättningen är att eleven genom studiehandledning ska få kunskaper i olika ämnen, lära sig ord och begrepp på svenska och modersmålet, lära sig studieteknik samt utveckla både sitt modersmål och svenskan.

Samarbete

Slussen är första kontaktytan i Kristianstads kommun, främst för de familjer som kommer direkt från ett annat land. Även familjer som bott en kort tid i Sverige men i annan kommun kan vara aktuella för Slussen.

Inom Slussen sker en samverkan mellan de förvaltningar som möter familjerna när de anländer till Kristianstads kommun. Samarbete sker också med Arbetsförmedlingen och Migrationsverket.

Den viktigaste samarbetspartnern för skolan är föräldrarna, ska skolverksamheten fungera för eleverna är en förtroendefull relation med föräldrarna avgörande. Skolmiljön ska vara välkomnande och erbjuda en trygg och utvecklande miljö för de nyanlända eleverna och deras föräldrar.

Kompetensutveckling

Lärare som undervisar i förberedelseklass är synnerligen viktiga för de nyanlända eleverna. Att dessa lärare får ta del av riktad kompetensutveckling för att bibehålla och utveckla sin kompetens i takt med ny forskning och utvecklingsområden är angeläget.

Uppföljning och utvärdering

I skolans systematiska kvalitetsarbete ska det framgå vilka insatser som görs för barn/elever som är nyanlända och för de barn/elever som har modersmålsundervisning och studiehandledning. Årligen redovisas omfattningen på Kristianstads kommuns samlade modersmålsundervisning.

Barn & utbildning

KRISTIANSTADS KOMMUN

Med nyanlända elever avses elever som inte har svenska som modersmål och inte heller behärskar svenska språket och som anländer nära skolstarten eller under sin skoltid i grundskolan, gymnasieskolan eller motsvarande skolformer.

(Skolverket)

Denna plan gäller för elever i grundskolan.

Riktlinjer för mottagande av nyanlända elever i grundskola

Beslutad av Barn- och utbildningsnämnden 2012 - 04 - 03

